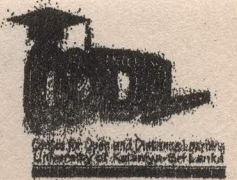

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය-ශ්‍රී ලංකාව

විවෘත සහ දුරස්ථ අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි

ප්‍රථම පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2008

BMGT E 1025/ BMGT 13025- ව්‍යාපාර ගිණුම්කරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 05

කාලය : පැය 03 යි

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

(01) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රධාන පිළිබඳ ඔබගේ දැනුම පදනම් කරගෙන පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

(i) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ මොනවාද? (ලකුණු 02)

(ii) "ඉදිරිපත් කිරීමේ සංගතභාවය" සහ "ප්‍රමාණාත්මකඛව හා සමාහරණය" යන සංකල්ප පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

(iii) ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් තෝරාගැනීමේදී සහ අදාළ කරගැනීමේදී සැලකිල්ලට ගත යුතු ප්‍රධාන කරුණු දෙකක් (02) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)

(iv) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 18 අනුව පහත සඳහන් පද නිර්වචනය කරන්න.
- කෂය කළ හැකි අගය
- ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය (ලකුණු 04)

(v) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයක මෙහෙයුම්, ආයෝජන, හා මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යන දෑ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

(vi) සමාගමක් තම සේවකයින් තිස් දෙනෙක් ඔවුන් සේවය කළ අංශය වසාදීමට හේතුවෙන් සේවයෙන් ඉවත් කර ඇත. මෙම සේවකයින් සාධාරණ වන්දියක් ඉල්ලුම් කරමින් කම්කරු උසාවියේ නඩුවක් පවරා ඇත. ගිණුම් වර්ෂය අවසන් දිනය තෙක් මේ පිළිබඳව තීන්දුවක් ලැබී නොමැත. මෙය ගිණුම් ප්‍රකාශනවල දක්වන්නේ කෙසේද? මේ සඳහා අදාළ කරගත යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය කුමක්ද? (ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 18)

(02) අ) සීමාසහිත නළුන් සමාගමේ 2007.12.31 දිනට තොග පිරිවැය රු. 450,000/- ක් විය. මෙම තොගය 2008.02.02 දින වන විට සම්පූර්ණයෙන් අලෙවි කර තිබූ අතර, අලෙවියෙන් ලද ශුද්ධ විකුණුම් ආදායම රු. 392,500/- කි. සමාගමේ 2007.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද්දේ 2008.03.28 දිනය. ඒ අනුව 2007.12.31 දිනට සකස් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තොගය සඳහා ගැලපීම් කළ යුතු ආකාරය ජ'නල සටහනක් මඟින් දක්වන්න. (ලකුණු 05)

ආ) අසිත සමාගමේ යන්ත්‍ර ගිණුම 2007.04.01 දිනට පිරිවැය රු. 800,000 ක් විය. එදිනට ක්ෂය සඳහා වෙන්කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය රු. 300,000/= කි. සමාගම යන්ත්‍ර සඳහා වාර්ෂිකව සරල මාර්ග ක්‍රමයට 12.5% බැගින් ක්ෂය ප්‍රතිපාදනය කරයි. මෙම යන්ත්‍ර 2007.04.01 දිනට රු. 700,000/= ක් ලෙස ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී.

- (i) 2007/2008 වර්ෂයේ යන්ත්‍ර ක්ෂය ගණනය කරන්න.
- (ii) ඉහත සිද්ධියට අදාළ ගිණුම් පිළියෙල කරන්න.

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

(03) (අ) 1844 වංචා වැලැක්වීමේ ආඥා පනතේ 18 වෙනි වගන්තියෙහි සඳහන් හවුල් ව්‍යාපාරයන්ට අදාළ නීතිමය තත්ත්වය කුමක්ද?
(ලකුණු 02)

(ආ) නව හවුල්කරුවෙකු බඳවාගැනීමේදී හා සිටින හවුල්කරුවකු විශ්‍රාම යෑමේදී හවුල් ව්‍යාපාරයක වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කළයුත්තේ ඇයි?
(ලකුණු 03)

(ඇ) නීලා, මාලා සහ අමා 2:1:1 යන අනුපාතයට ලාභ සහ අලාභ බෙදා ගනිමින් හවුල් ව්‍යාපාරයක් ගෙන යති. 2008 මාර්තු 31 වන දින නීලා ව්‍යාපාරයෙන් ඉවත් විය. මාලා සහ නීලා දැනට භාවිතා කරන නම යටතේම ව්‍යාපාරය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යෑමට එකඟ වූහ. නීලා, මාලා සහ අමා හවුල් ව්‍යාපාරයේ 2008 මාර්තු 31 වන දිනට ශේෂ පත්‍රය පහත දැක්වේ.

2008/03/31 දිනට ශේෂ පත්‍රය

ප්‍රාග්ධනය හා වගකීම්	(රුපියල්)	වත්කම්	(රුපියල්)
ප්‍රාග්ධන ගිණුම්		ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	30,000
නීලා	150,000	යන්ත්‍ර සූත්‍ර	75,000
මාලා	75,000	ගෘහ භාණ්ඩ	10,000
අමා	75,000	ආයෝජන	70,000
ණය හිමියන්	109,000	තොග	105,000
		ණය ගැතියන්	84,000
		මුදල්	35,000
	<u>409,000</u>		<u>409,000</u>

හවුල් ගිවිසුමට අනුව හවුල්කරුවකු ව්‍යාපාරයෙන් ඉවත්වීමේදී වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වේ. 2008.03.31 දින වත්කම් පහත පරිදි ප්‍රත්‍යාගණනය කර ඇත.

	(රුපියල්)
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	60,000
යන්ත්‍ර සූත්‍ර	70,000
ආයෝජන	75,000
ගෘහ භාණ්ඩ	15,000
තොග	120,000
අඩමාන ණය ඉවත් කළ පසු ණය ගැතියන්	75,000

පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත.

I මාලා සහ අමා අනාගත ලාභාලාභ සම සමච බෙදා ගැනීමට තීරණය කරන ලදී.

II ව්‍යාපාරයේ කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම සඳහා පසුගිය වර්ෂ 04 සාමාන්‍ය ලාභාලාභ ඉදිරි වර්ෂ 02 කින් මිලට ගැනීම යන ක්‍රමය යොදාගැනීමට තීරණය විය.

		(රුපියල්)
31/03/2007	ලාභය	140,000
31/03/2006	ලාභය	108,000
31/03/2005	අලාභය	(46,000)
31/03/2004	ලාභය	202,000

ව්‍යාපාරයේ පොත්වල කීර්තිනාම ගිණුමක් පවත්වා නොගැනීමට හවුල්කරුවන් එකඟ විය.

III ගෙවිය යුතු නීතිඥ ගාස්තු සඳහා රු. 15,000/- වෙන්කිරීමටත් තීරණය කරන ලදී.

IV නීලා තමාට ලැබිය යුතු මුදලින් කොටසක් පියවීම වශයෙන් ආයෝජන භාර ගත්තේය. ව්‍යාපාරයේ මුදල් ශේෂය රු. 20,000 ක් තබා ගැනීමට අනෙකුත් හවුල්කරුවන් දෙදෙන එකඟ වූ අතර නීලාට ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණය පියවීමට ඔවුන් අමතර මුදල් සමසමව ගෙන ඒමට තීරණය කරන ලදී.

පහත දෑ පිළියෙල කරන්න.

1. කීර්ති නාමය ගණනය කොට එය ගැලපීමට අදාල ජ'තල සටහන් දක්වන්න.
2. ප්‍රත්‍යාගණන ගිණුම
3. හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම
4. නීලා ඉවත්වීමෙන් පසු ව්‍යාපාරයේ ශේෂ පත්‍රය

(ලකුණු 20)
(මුළු ලකුණු 25)

(04) නිෂ්පාදකයකු වූ සම්පත් මහතාගේ ව්‍යාපාරයේ (පොත් වලින්) 2008 මාර්තු 31 දිනට උපුටා ගන්නා ලද ශේෂයන් පහත දැක්වේ.

01/04/2007 දිනට තොග	(රුපියල් '000)
අමුද්‍රව්‍ය	200
නොනිම් වැඩ	150
නිම් භාණ්ඩ	400
නිෂ්පාදනය අනුව ගෙවන ලද පුරස්කාරය	360
සෘජු වේතන	680
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම්	5,260
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම් ආපසු යැවීම්	60
යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තුව	560
වරිපනම්	200
විදුලිය	420
විකුණුම්	16,400
කිරුබදු	240
අමුද්‍රව්‍ය ගෙනඒමේ කුලී	380
යන්ත්‍රෝපකරණ (පිරිවැයට)	4,600
ගොඩනැගිලි (පිරිවැයට)	2,400

පහත අමතර තොරතුරු ඔබ වෙත සපයා ඇත.

- (1) 2008 මාර්තු 31 දිනට තොග පහත පරිදි වේ.

අමුද්‍රව්‍ය (පිරිවැයට)	රු. 420,000
නොනිම් භාණ්ඩ (පිරිවැයට)	රු. 660,000
නිම් භාණ්ඩ (පිරිවැයට)	රු. 340,000
- (2) ගොඩනැගිලි පිරිවැයට 5% හා යන්ත්‍රෝපකරණ පිරිවැයට 20% වාර්ෂිකව සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කළ යුතු වේ.
- (3) වරිපනම් හා විදුලිය කර්මාන්ත ශාලාව හා කාර්යාලය අතර 3:2 අනුපාතයට විභජනය කළ යුතුය.

(4) සියලුම යන්ත්‍රෝපකරණ පාවිච්චි කරන්නේ කර්මාන්ත ශාලාවේ වන අතර ගොඩනැගිල්ලෙන් 80% ක ප්‍රමාණයක් කර්මාන්ත ශාලාව සඳහා යොදාගෙන ඇති අතර ඉතිරිය කාර්යාලය හා විකුණුම් අංශය යොදාගෙන ඇත.

මෙම තොරතුරු උපයෝගීකරගෙන මෙම නිෂ්පාදන ආයතනයේ ප්‍රාථමික පිරිවැය, නිෂ්පාදනය කළ භාණ්ඩ වල පිරිවැය හා දල ලාභය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 12)

(05) 2008.12.31 දිනට සීමිත උපේක්ෂා සමාගමේ ශේෂ පිරික්සුම පහතින් දක්වේ.

විස්තරය	(රුපි.) හර	(රුපි.) බැර
2008.01.01 දිනට සාමාන්‍ය කොටස් (කොටස් 600,000)		6,000
2008.01.01 දිනට වරණීය කොටස් (කොටස් 300,000)		3,000
අයදුම හා විභජන ගිණුම විකුණුම්		2,160
විකුණුම් ආපසු එවුම්		20,140
ගැණුම් ආපසු එවුම්	340	
ගැණුම්	7,000	
ගැණුම් ආපසු යැවුම්		60
ආරම්භක තොගය (2008.01.01)	860	
ණයගැතියන්	1,140	
ණයහිමියන්		540
වරිපනම්	560	
විදුලිය	120	
කාර්යාල වැටුප්	440	
විකුණුම් වියදම්	420	
දුරකථන ගාස්තු	130	
බැංකු ණය පොළී	128	
බැංකු හරබදු හා ගාස්තු	32	
බොල් ණය	100	
2008.01.01 දිනට අඩමාණ ණය සඳහා ප්‍රතිපාදන		140
අධ්‍යක්ෂ ගාස්තු	680	
විගණන ගාස්තු	474	
ගෙනඒමේ කුලී	380	
දුන් වට්ටම්	200	
ගෙවන ලද ණයකර පොළී	120	
ගෙවන ලද ආදායම් බදු	280	
2007/2008 වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු ප්‍රතිපාදන		120
දේපල, පිරිසක හා උපකරණ 2008.01.01 දිනට පිරිවැය සහ ක්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන		
ඉඩම්	9,400	
ගොඩනැගිලි	2,400	320
මෝටර් රථ	7,600	1,200
ගෘහ භාණ්ඩ හා උපකරණ	6,400	1,280
ගෙවන ලද අතුරු ලාභාංශ		
සාමාන්‍ය කොටස් (ශුද්ධ)	306	
වරණීය කොටස් (ශුද්ධ)	360	
12% ණයකර 2008.01.01 දිනට		2,000
මුදල්	50	
බැංකු	80	
රඳවාගත් ලාභය		1,400
පොදු සංචිත		800
බැංකු ණය		840
එකතුව	40,000	40,000

පහත සඳහන් අමතර තොරතුරු ඔබ වෙත සපයා ඇත.

- (1) 2008.12.31 දිනට කොඟය පිරිවැයට රු. 340,000 ක් වේ.
- (2) 2008.07.01 දින සාමාන්‍ය කොටස් 60,000 ක් එකක් රු. 24/- බැගින් හා වරණීය කොටස් 40,000 ක් එකක් රු. 18/- බැගින් කොටස් හිමියන්ට නිකුත් කිරීමෙන් ලැබුණු සම්පූර්ණ මුදල අයදුම් හා විභජන ගිණුමේ සටහන් කර ඇත. මේ පිළිබඳව ගැලපීමක් කළ යුතුය.
- (3) 2008.12.31 දිනට උපචිත වරිපනම් රු. 80,000/- ක් වූ අතර ඉදිරියට ගෙවූ විදුලිය රු. 20,000/- කි.
- (4) 2005.08.30 දින රු. 1,200,000/- කට මිලට ගත් මෝටර් රථය 2008.09.01 දින රු. 400,000/- කට විකුණන ලදී. විකිණීමෙන් ලැබූ මුදල විකුණුම් ගිණුමට බැරකර ඇත.
- (5) ශ්‍රී.ල.හි.ප්‍ර. 18 පරිදි දේපල, පිරියත හා උපකරණ පහත අනුපාතයන් අනුව සරල මාර්ග ක්‍රමයට වාර්ෂිකව ක්‍ෂය කළ යුතු වේ.

ගොඩනැගිලි පිරිවැයට	5%
යන්ත්‍රෝපකරණ පිරිවැයට	20%
මෝටර් වාහන පිරිවැයට	20%
ගෘහ භාණ්ඩ හා උපකරණ පිරිවැයට	10%

- (6) රු. 80,000/- ක් වූ ණයගැතියෙකුගේ ශේෂයක් බොල්ණය වශයෙන් කපා හැරිය යුතු අතර ණයගැතියන්ගෙන් 5% ක් හා සමාන ප්‍රමාණයක අඩමාණ ණය සඳහා වෙන් කිරීමක් තබාගත යුතුය.
- (7) වර්ෂයේදී ගෙවන ලද ආදායම් බදුවලට පෙර වර්ෂය (2007) සඳහා අවසාන ගෙවීම් වශයෙන් ගෙවන ලද රු. 80,000/- ක් ඇතුළත්ය. ඉතිරියෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ ප්‍රවර්තන වර්ෂය සඳහා ගෙවූ ආදායම් බදුය. ප්‍රවර්තන වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වගකීම රු. 1,200,000/- ක් සේ ඇස්තමේන්තුකර ඇත.
- (8) ගෙවූ අතුරු ලාභාංශ නිරූපණය කරන්නේ 10% ක ලාභාංශ බද්දක් අඩුකර ගෙවන ලද ශුද්ධ ලාභාංශයයි.
- (9) වර්ෂය තුළදී සමාගමේ ඉඩම් රු. 12,000,000/- ක් සේ ප්‍රකාශනය කර ඇත.
- (10) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී පහත සඳහන් යෝජනා සම්මත කර ඇත.
  - වරණීය කොටස් සඳහා කොටසකට වර්ෂිකව රු. 2.50 බැගින් වනසේ ගෙවිය යුතු ඉතිරි ලාභාංශ ගෙවීමට.
  - සාමාන්‍ය කොටස් වෙනුවෙන් කොටසක් සඳහා රු. 1.80 ක අවසාන ලාභාංශයක් ගෙවීම.
  - පොදු සංචිතයට රු. 200,000/- ක් මාරු කිරීම.

2008 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා ඔබ විසින් ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකෘතියට මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු අතර, ඊට අදාල සටහන් දක්වන්න.